

дарських підприємствах та розробка механізму взаємодії підприємств-замовників і постачальників аутсорсинга.

Список літератури

1. Бовсуновський О. М. Аутсорсинг в аграрному бізнесі / О. М. Бовсуновський, С. О. В'ялий // АМАКО-Інформ. – 2010. – № 3. – С. 2–5.
2. Бравар Жан-Луї. Ефективний аутсорсинг: розуміння, планування та використання успішних аутсорсингових відносин / Жан-Луї Бравар, Морган Роберт ; [пер. з англ.]. – Дніпропетровськ : Баланс Бізнес Букс, 2007. – 288 с.
3. Гаевая Ю. Бизнес на вынос / Ю. Гаевая // Власть Денег. – 2008. – № 49 (206). – С. 48–50.
4. Зозульов О. Аутсорсинг як інструмент підвищення конкурентоспроможності вітчизняних підприємств в умовах глобалізації / О. Зозульов, О. Микало // Економіка України. – 2009. – № 8 (573). – С. 16–24.
5. Что такое аутсорсинг и чем он полезен для бизнеса // [Электронный ресурс]. – Режим доступа : <http://it-pulse.com.ua>

Рассмотрено использование аутсорсинга в сельском хозяйстве, выявлены проблемы и перспективы его использования в этой отрасли.

Аутсорсинг, эффективность, конкурентоспособность, снижение затрат, сельское хозяйство.

In the article is reviewed the use of outsourcing in agriculture and analyzed the main problems and prospects of outsourcing in this industry.

Outsourcing, efficiency, competitiveness, cost reduction, agriculture.

УДК 338.432:636.2.034 (44)

ПЕРСПЕКТИВИ РОЗВИТКУ МОЛОЧНОГО КОЗІВНИЦТВА ФРАНЦІЇ

О. В. Кірейцева, кандидат економічних наук

Розглянуто стан молочного козівництва Франції, зокрема, регіону Пуату-Шарант та його департаментів, поголів'я козиного стада, кількість виробленого козиного молока. Проаналізовано структуру власників і найманих робітників на козиних фермах.

Кози, молоко, козині ферми, підприємства.

За численними даними іноземних аграрних видань та інтернет-сайтів, нині одним із найперспективніших напрямів сільськогосподарського молочного бізнесу вважається виробництво козиного молока. Щорічне світове виробництво цього продукту сягає 8299 тис. тонн. В окремих європейських країнах частка козиного молока становить близько 30% у загальному обсязі його виробництва, а в арабських – досягає 50,0–58,0%.

© О. В. Кірейцева, 2014

І в Україні одним із резервів поповнення продовольчих ресурсів може стати належний розвиток галузі козівництва, яка характеризується різноманітністю одержуваної продукції, лікувальними та дієтичними властивостями молока, високою конкурентоспроможністю за рахунок ефективного використання кормів, гарних відтворювальних якостей та доброю акліматизацією тварин.

Козине молоко є цінним і корисним продуктом харчування з лікувальними властивостями. За рахунок високого вмісту солей кальцію та фосфору, вітамінів В₁, В₂, В₁₂, С, А, Д, альбуміну і казеїну, його рекомендують для лікування дистрофії, рахіту, алергії, бронхіальної астми та інших хвороб. Порівняно з коров'ячим, козине молоко калорійніше, має підвищений вміст сухої речовини, жиру, білка та мінеральних солей.

Аналіз останніх досліджень і публікацій. Козівництво – галузь світового продуктивного тваринництва, займає важливе місце у формуванні екологічно збалансованої та економічно стійкої агроєкосистеми й продовольчої безпеки країни. За останні 18 років поголів'я кіз в Україні зросло майже в чотири рази. Разом з тим, у цій галузі накопичилися технологічні й економічні проблеми, розв'язання яких є необхідною умовою виведення козівництва на високотехнологічний рівень конкурентоспроможності (Соколов В. В., 2004; Остроумова П. А., Фриденберг Г. В., 2005; Pindak A., 2003; Horak F., 2006).

Мета дослідження – дослідити молочне козівництво Франції та проаналізувати його сучасний стан і перспективи розвитку.

Виклад основного матеріалу. Розвиток козівництва в країнах Європи супроводжується впровадженням сучасних технологій утримання тварин, удосконаленням технічної оснащеності ферм із впровадженням механізованого доїння кіз та створенням мережі підприємств для переробки козиного молока. Здійснюється інтенсивна селекційно-племінна робота, завдяки якій збільшується продуктивність кіз. Так, у Голландії за 2–4 лактації надоюють 1800–2000 кг молока [1].

В європейських країнах частка козиного молока становить близько 30% у загальному виробництві молока, а в арабських країнах вона досягає 50,0–58,0%. Особливо інтенсивно розвивається козівництво у Франції. В країні створюють окремі ферми та кооперативи з виробництва та переробки козиного молока.

Французький регіон Пуату Шарант є лідером у Франції з вирощування кіз, маючи 497 277 козиних голів на більш ніж 1400 підприємствах. Він залишається першим козиним регіоном Франції. Регіон Пеї де Луар займає друге місце з поголів'ям 164 200 кіз. Пуату Шарант налічує 331 541 дійну козу, що становить 31% від національного стада. Лідером у козівництві регіону є департамент До-Севр, який налічує 243 351 козиних голів (табл. 1).

Упродовж останніх десяти років у Франції зникло 45% козиних підприємств. Тим часом, поголів'я худоби збільшилося на 16%. Така тенденція спостерігається в усіх великих регіонах Франції.

1. Козине поголів'я регіону Пуату-Шарант на 31.12.2013 року*

	Шарант	Шарант-Марітім	До-Севр	В'єн	Ванде	Пуату-Шарант	% у Франції
Молоді кози	6 610	4 360	63 665	24 919	22 363	123 317	35,0
Дійні кози	22 000	16 000	158 186	70 100	60 455	331 541	30,7
Інші кози (у т.ч. козли)	11 500	610	21 500	5 466	3 053	42 419	37,9
Всього	40 110	20 970	243 351	100 485	85 871	497 277	32,3

*Джерело: Agreste – Recensement agricole 2014 [2]

У Пуату Шарант кількість козиних ферм зменшилося на 41%, а кількість кіз зросла на 11% за той самий період. При цьому, регіон Пеї де Луар фактично подвоїв розмір свого козиного стада, тоді як він втратив шість підприємств із десяти.

Розмір стада на одній фермі значно виріс за десять років. У 2004 році великі підприємства департаментів До-Севр, Ванде і В'єн налічували, у середньому, по 100 голів. Так, у 2014 році 15 ферм До-Севр і три ферми В'єн мали більше, ніж 200 голів кіз. При цьому департамент Ванде зайняв перше місце з поголів'ям 260 кіз.

У Пуату Шарант 31% аграрних підприємств вирощує більше, ніж 250 кіз. Значна кількість поголів'я кіз – від 500 голів, знаходиться на 6% ферм регіону, що становить 23 % у Франції. Вони локалізовані 59% у департаменті До-Севр і 36% – у В'єн. Так, у 2004 році такі великі стада були на одному підприємстві з десяти і становили всього 6% від загального козиного поголів'я (табл. 2).

2. Козині підприємства департаменту Пуату-Шарант 2004-2014 роки*

		Великі підприємства	Середні	Малі
2014	Кількість підприємств	73%	17%	10%
	Поголів'я кіз	95%	4%	1%
	Площа землі в середньому (га)	100	42	10
2004	Кількість підприємств	52%	32%	16%
	Поголів'я кіз	83%	16%	1%
	Площа землі в середньому (га)	91	38	8

*Джерело: Agreste – Recensement agricole 2014 [3]

Козині підприємства становлять 5,5% від усієї кількості підприємств регіону, на яких працює 3900 робітників, що становить 8% на регіональному рівні. У середньому необхідно три особи на повну зайнятість, щоб вести козине господарство. На кожній козиній фермі Пуату-Шарант працює в середньому два робітники. Робоча сила залишається переважно сімейна. Тобто, на підприємствах працюють власники та їхні родичі. На сьогодні це становить 83% проти 91 % в 2004 році. Деякі козині ферми Франції мають одного або кілька найманих працівників, які, переважно, не є членами сім'ї власника даного

підприємства, що становить 6% від загальної маси зайнятих працівників у 2004 році і вже 12% – у 2014 році. Так, за останні десять років кількість найманих робітників на козiniх фермах регіону, які не є членами сім'ї власника, виросла на 26%, при цьому, в 2014 році 21% таких підприємств наймали на роботу, щонайменше, одного працівника.

Заміна власника або передача козиного підприємства буде ключовим питанням найближчими роками. Протягом 10 років 59% власників козiniх ферм будуть мати проблему, шукаючи собі заміну. Але, водночас, 19% із них уже працюють зі своїми послідовниками, які є членами їхніх сімей.

Традиційно вирощування кіз було жіночою роботою. Слухняна тварина, їсть мало, її можна вирощувати біля свого будинку і вона буде забезпечувати необхідною кількістю молока для сімейного споживання або продажу.

У 2004 році кожним четвертим власником козiniх ферм була жінка. У 2014 році їх стало трохи більше – майже три господині з десяти господарів. Тим не менше, вони стали трохи старшими – 51% із них молодші за 50 років і 14% – у віці до 40 років. У 2004 році 61% власників козiniх ферм мали вік до 50 років і 28% – менше за 40 років. На відміну від цього, частка жінок – керівників козiniх підприємств, збільшилася до 63%, порівняно з 2004 роком, що становило 43% [4].

Виробництво козиного молока в регіоні збільшилося на 7,7% між 2008 та 2009 роками. У 2010 р. обсяги козиного молока на господарствах регіону становили рекордні 240 млн літрів, тобто збільшилися ще на 7,2%. У 2013 році виробництво козиного молока у регіоні Пуату-Шарант зросло ще на 24 млн літрів і становило 255 824 млн літрів. Лідерами регіону за надоями в 2013 році були департаменти В'єн і Ванде, маючи 52 805 і 51 318 млн літрів козиного молока, відповідно. Департамент До-Севр виробив 21 695 млн літрів козиного молока, департамент Шарант – 16 380 млн літрів і Шарант-Марітім – 10 557 млн літрів, займаючи останнє місце в регіоні (див. рисунок).

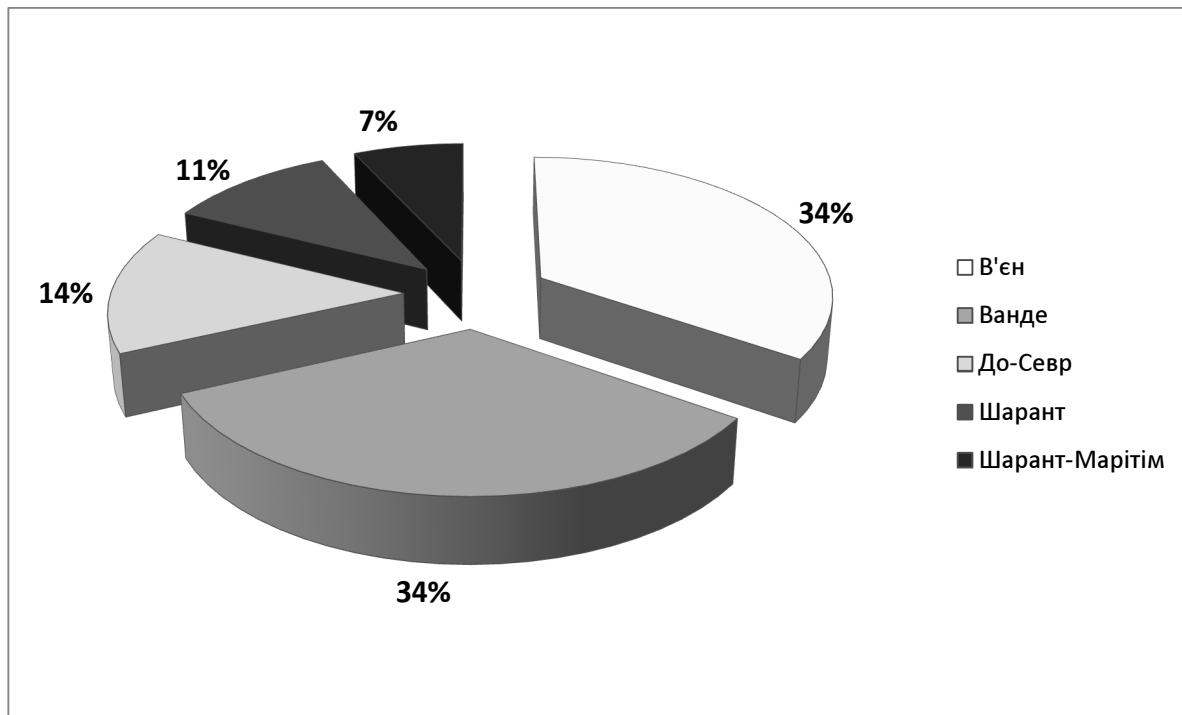
Пуату-Шарант є національним лідером з виробництва сиру з козиного молока. Регіон зберіг свої традиції і свою історію сиру. Виробники сиру Пуату-Шарант розробили продукцію для задоволення нових клієнтів і нових вимог (з точки зору смаку, текстури, презентації, використання, практичності), щоб стати першим козиним регіоном Франції.

Смак козиного сиру залежить від:

1. Типу виробництва, в результаті чого виробляється сир: з чистого козячого молока, змішаного молока, м'який "молочний" повільної коагуляції, "сичужний" швидка коагуляція і т. п.

2. Стадії дозрівання. Зміна смаку легко сприймається споживачами в межах від м'якого до твердого, відповідно до періоду дозрівання.

3. Форми сиру: журнал, піраміда, великі й малі форми, плаский, довгий, шабішу тощо.

Виробництво козиного молока в регіоні Пуату-Шарант по департаментах, 2013 рік

Висновки та перспективи подальших досліджень. Безперечно, Франція, зокрема регіон Пуату-Шарант, є лідером з виробництва козиного молока та за його трансформацією у велику різноманітну кількість смачного сиру. Але ринок, глобалізація, жорстка конкуренція та зникнення молочних квот у 2015 році змусить молочну промисловість Франції збільшити оперативність і пристосовуваність. Зіткнувшись із досвідченими ринками Європи, з ростом пропозицій країн, що розвиваються і з конкуренцією нових країн-експортерів, молочні компанії Пуату-Шарант будуть зливатися або об'єднуватися, щоб отримати частку на ринку, особливо для експорту.

Список літератури

1. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://a7d.com.ua/tvarinnictvo/12604-a-chomu-b-ne-koza.html>
2. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://draaf.poitou-charentes.agriculture.gouv.fr/statistique-agricole/IMG/pdf/8-Productions_animaux_cle0a5ee1.pdf
3. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://draaf.poitou-charentes.agriculture.gouv.fr/statistique-agricole/IMG/pdf/2012_-_no_12_-_Elevage_caprin_cle81441c.pdf
4. [Електронний ресурс]. – Режим доступу : http://draaf.poitou-charentes.agriculture.gouv.fr/statistique-agricole/IMG/pdf/2012_-_no_13_-_Exploitations_caprines_cle024388.pdf

Рассмотрено состояние молочного козоводства Франции, в частности, региона Пуату-Шарант и его департаментов, поголовье козьего стада и количество производимого козьего молока. Проанализированы структура собственников и наемных рабочих на козьих фермах.

Козы, молоко, козы фермы, предприятия.

The state of the dairy goat breeding of France, Poitou-Charentes region and its departments. Considered herd goat herd goat milk quantity produced. The structure owners and laborers on goat farms.

Goat, milk, goat farm, enterprise.

УДК 657

ПРИНЦИПИ ТА ЧИННИКИ ФОРМУВАННЯ ОБЛІКОВОЇ ПОЛІТИКИ

Л. В. Коваль, кандидат економічних наук

Н. Ю. Усенко

Вінницький національний аграрний університет

Досліджено питання сутності «облікова політика». Узагальнено принципи формування облікової політики, як основи ведення бухгалтерського обліку на підприємстві з метою забезпечення інформацією всіх користувачів. Визначено чинники, які мають найбільший вплив на формування облікової політики.

Облікова політика, принципи облікової політики, організація бухгалтерського обліку, чинники формування облікової політики.

Без досконалої організації бухгалтерського обліку розвиток ринкової економіки неможливий. Тому, опираючись на Закон України «Про бухгалтерський облік і фінансову звітність», підприємства самостійно обирають облікову політику, що сприяє появі особливостей ведення бухгалтерського обліку.

Організація роботи підприємства та облікового процесу починається з формування облікової політики. Ретельно продумана облікова політика забезпечує ефективну фінансово-господарську діяльність підприємства, а також максимальний ефект від ведення обліку. Основою для прийняття рішень про облікову політику має бути формування повної, достовірної, правдивої інформації, яка максимально ефективно розкривала б інформацію про діяльність підприємства для зацікавлених осіб-користувачів. Проблема дослідження зумовлена тим, що при розробці облікової політики необхідно керуватися не тільки специфічними, властивими для бухгалтерському обліку принципами, але й загальними